

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І САДОВО-
ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

Кафедра лісівництва

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри лісівництва

Протокол № 11 від 13.05.2021 р.

Завідувач кафедри, доц.

 Пузріна Н.В.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Спеціальність: 205 – «Лісове господарство»

Навчально-науковий інститут лісового і садово-паркового господарства

Розробники: доц. Токарева О.В.

Київ-2021

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи фахової підготовки

Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь		
Галузь знань	20 – «Аграрні науки та продовольство»	
Спеціальність	205 – «Лісове господарство»	
Освітній ступінь	Бакалавр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4,0	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	–	
Форма контролю	іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки, курс	1	-
Семестр	1	-
Лекційні заняття	30 год.	-
Практичні, семінарські заняття	30 год	-
Лабораторні заняття	–	-
Самостійна робота	60 год.	-
Індивідуальні завдання	–	-
Кількість тижневих годин для денної форми навчання:	2 год.	-

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета. Викладання дисципліни ставить метою розкрити студентам суть спеціальності, місце бакалавра, інженера і магістра лісового господарства у функціонуванні та подальшому розвитку галузі. Висвітлюються основні етапи розвитку лісового господарства, місце лісової науки, вклад видатних вчених-лісівників у розвиток лісівничих знань.

Вже з перших днів занять вивчення дисципліни має на меті допомогти вчорашнім абітурієнтам швидко адаптуватись до умов вузівського життя.

Загальні завдання викладання дисципліни впливають в вимог кваліфікаційної характеристики фахівця лісового господарства і вони доводяться до відому студентів, що які знання та вміння вони повинні придбати за період навчання на факультеті по своїй спеціальності.

Задача дисципліни також полягає у вивченні прав і обов'язків студентів університету, у навчанні студентів правильному плануванню бюджету свого часу, знайомству зі специфікою роботи вузу, формами навчальної роботи, основними документами, які регламентують навчання у вузі.

Ставиться завдання ознайомити студентів з історією вузу та факультету, історією лісового господарства, вкладом видатним вчених у розвиток галузі.

Окремо наголошується на правилах роботи з книгою, гігієни розумової праці, правилах користування бібліотекою, читальними залами тощо.

Завдання. Виходячи з вимог кваліфікаційної характеристики рівня “Бакалавр”, основними задачами вивчення дисципліни є:

- ознайомлення студентів із їхніми правами та обов'язками, специфікою роботи вузу, формами навчальної роботи, основними документами, які регламентують навчання у вузі.
- ознайомлення студентів з історією вузу та факультету;
- ознайомлення студентів з історією лісового господарства, вкладом видатним вчених у розвиток галузі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- права і обов'язки студентів;
- правила внутрішнього розпорядку Національного аграрного університету;
- основні відмінності навчального процесу в вузі від такого у школі, технікумі;
- історію лісгосподарського факультету та університету
- вимоги кваліфікаційної характеристики інженера лісового господарства;
- вимоги гігієни розумової праці та загальні правила роботи з книгою;
- місце гуманітарних та соціальних, загальнонаукових, інженерних, біологічних та спеціальних дисциплін в підготовці інженера лісового господарства;
- зв'язок історії людства з історією лісів;
- витоки лісівництва, етапи розвитку лісової справи в нашій країні та за кордоном;
- внесок співробітників факультету протягом його історії в розвиток лісової справи;
- сучасні проблеми лісового господарства.

вміти:

- працювати з навчальною та науковою літературою;
- реферувати лісівницькі та інші видання зі спеціальності;
- конспектувати лекції;
- планувати бюджет свого часу.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Володіти гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі академічного або професійного спрямування.

ПРН2. Оцінювати значення гуманітарних, природничо-наукових знань. Знаходити рішення у професійній діяльності, мати достатню компетентність в методах самостійних досліджень, бути здатним інтерпретувати їх результати.

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль №1 «Навчальний процес у НУБіП»

Тема лекційного заняття №1.

Організація навчального процесу у Навчально-науковому інституті лісового і садово-паркового господарства НУБіП України.

Права та обов'язки студентів. Внутрішній розпорядок роботи НУБіП України. Навчальні корпуси та лабораторії університету, Розклад занять, заняття за “чисельником” та “знаменником”. Форми навчальної роботи.

Тема лекційного заняття №2

Інформаційна культура студента.

Загальні правила роботи з книгою. Особливості реферування та роботи з навчальною літературою, практика конспектування лекцій. Робота над курсовими та випускними роботами. Наукова робота. Організація самостійної роботи. Бюджет часу студента та його планування.

Бібліотечні каталоги як засоби пошуку необхідної літератури. Особливості реферування та роботи з науковою літературою. Гігієна розумової праці.

Тема лекційного заняття №3

Коротка історія НУБіП України та ННІ ЛіСПГ. Кваліфікаційна характеристика інженера лісового господарства.

Коротка історія та сучасна структура НУБіП України та лісгосподарського факультету. Видатні діячі лісової науки, які внесли вагомий вклад у розвиток лісової галузі. Кваліфікаційна характеристика інженера лісового господарства.

Тема лекційного заняття №4

Історія кафедр та наукові школи ННІ ЛіСПГ НУБіП України.

Історії кафедр інституту, їхня сучасна структур, дисципліни, що викладаються на кожній кафедрі. Асистенти, старші викладачі, доценти та професори, що працювали на кожній з кафедр. Наукові школи ННІ ЛіСПГ та їхні засновники.

Змістовий модуль №2 «Лісове господарство в Україні».

Тема лекційного заняття №5

Сучасне значення лісів та коротка історія лісівництва.

Роль і використання лісів з давніх часів до 21 століття. Коротка історія лісівництва. Сучасне значення лісів.

Тема лекційного заняття №6

Історія, загальна характеристика та організаційна структура лісового господарства України.

Коротка історія лісового господарства України. Загальна характеристика лісів України. Організаційна структура Держлісагентства України.

Тема лекційного заняття №7

Лісгосподарська діяльність Держлісагентства України.

Лісорозведення і лісовідновлення. Охорона і захист лісів. Лісокористування. Природоохоронний потенціал України.

Тема лекційного заняття №8

Основні положення концепції розвитку лісового господарства України.

Особливості лісового господарства України. Основні пріоритети сталого розвитку лісового господарства України. Законодавчо-нормативна база лісового господарства України.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	ла б	інд	с.р .		л	п	ла б	ін д	с.р
Змістовий модуль №1. Навчальний процес у НУБіП												
Тема 1. Організація навчального процесу у ННІ ЛіСПГ НУБіП України	12	4	5			10						
Тема 2. Інформаційна культура студента	9	3	5			10						
Тема 3. Коротка історія НУБіП України та лісогосподарського факультету	12	4	5			5						
Тема 4. Історія кафедр та наукові школи ННІ ЛіСПГ НУБіП України.	12	4				5						
Разом за змістовим модулем 1	45	15	15			30						
Змістовий модуль №2. Лісове господарство в Україні												
Тема 5. Сучасне значення лісів та коротка історія лісівництва	12	4	5			10						
Тема 6. Історія, загальна характеристика та організаційна структура лісового господарства України	9	3	5			10						
Тема 7. Лісогосподарська діяльність Держлісагентства України	12	4	5			5						
Тема 8. Основні положення концепції розвитку лісового господарства України	12	4				5						
Разом за змістовим модулем 2	45	15	15			30						
Усього годин	120	30	30	0	0	60						

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Опрацювання положень навчального процесу у НУБіП України	5
2	Структура та підрозділи ННІ ЛіСПГ	5
3	Опрацювання правил оформлення рефератів	5
4	Порівняння основних характеристик лісів світу	5
5	Ознайомлення із офіційним сайтом Держагентства лісових ресурсів України	5
6	Ознайомлення з основними законодавчими та нормативними документами лісової галузі	5
Всього:		30

ТЕМИ САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Написання реферату на тему: "Видатні діячі лісового господарства"	30
2	Написання реферату на тему: "Сучасні напрями наукових досліджень у лісогосподарській галузі"	30
Всього:		60

4. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЗАСВОЄННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТАМИ

1. Місце та роль спеціалістів-лісоводів в лісогосподарському виробництві та культурному середовищі села.
2. Основні вимоги кваліфікаційної характеристики до спеціаліста – інженера лісового господарства /що потрібно знати, вміти/.
3. Права та обов'язки студента вузу.
4. Основні відміни в навчальному процесі вузу / в т.ч. НУБіП України/ порівняно з школою, технікумом.
5. Коротка історія НУБіП України /коли заснований, попередники університету, їх коротка історія/.
6. Історичні відомості про заснування лісогосподарського факультету НУБіП України, його існування в Новоолександрійський, Харківський та Київський періоди.
7. Учбовий план як основний документ, що регламентує підготовку інженерів лісового господарства, його складові частини.
8. В чому полягає необхідність вивчення соціальних та гуманітарних дисциплін.
9. Загальнонаукові дисципліни та необхідність їх вивчення майбутніми інженерами лісового господарства.
10. В чому полягає необхідність знання загальноінженерних дисциплін?
11. В чому полягає необхідність вивчення загальнобіологічних дисциплін?
12. Спеціальні дисципліни, які вивчаються студентами лісогосподарському факультету.

13. Які форми навчальної роботи передбачені учбовим планом напряму підготовки 6.090103 - Лісове і садово-паркове господарство.
14. Основні положення гігієни розумової праці.
15. Загальні правила роботи з книгою, в тому числі і з підручниками.
16. Каталоги бібліотеки НАУ та правила користування ними.
17. Конспектування лекцій та роль конспекту в опануванні знаннями тієї чи іншої дисципліни.
18. Витоки лісівництва та значення лісу в часи Київської Русі.
19. Використання лісу для виробництва поташу, селітри, виплавки чавуну та виробництва заліза.
20. Стан лісів Росії та України в зв'язку з кораблебудуванням в XVIII-XIX ст.
21. Зародження та розвиток українського лісівництва.
22. Лісове господарство в період бурхливого розвитку металургії, залізничного транспорту та містобудування.
23. Розвиток лісівницької науки в XVIII-XIX століттях.
24. Виникнення вищих навчальних закладів лісового профілю та їх роль розвитку лісової справи
25. Теоретичні передумови вчення про ліс.
26. Короткі відомості про життєвий шлях Г.Ф. Морозова та формування ним вчення про ліс.
27. Короткі відомості про життєвий шлях Г.М. Висоцького та його вклад в лісову справу.
28. Витоки та формування лісової типології.
29. Степове лісорозведення в Україні. Його поява та піонери цієї справи.
30. Внесок М.М. Орлова, Огієвського, Нестерова та Є.В. Алексєєва в розвиток лісової справи.
31. Розвиток лісової типології Є.В. Алексєєвим, П.С. Погребняком, В.М. Сукачовим та їх послідовниками.
32. Розвиток теорії та узагальнення практичного досвіду рубок догляду за лісом в 20-30-ті роки ХХ ст.
33. Відомі діячі лісової науки і практики 30-40 рр. ХХ ст. та їх внесок в розвиток лісової справи: М.О. Ткаченко, О.В. Тюрін, П.С. Погребняк, Б.О. Шустов, Д.І. Товстоліс ін.
34. Короткі відомості про життєвий шлях, виробничу діяльність О.В. Тюріна, Д.І. Товстоліса, В.С. Шмідта, М.О. Ткаченка, П.С. Погребняка, Д.Д. Лавриненка.
35. Сучасні кафедри ННІ ЛіСПГ та напрямки їх наукової діяльності.
36. Вклад кафедри лісівництва у розвиток лісової науки та практики лісового господарства.
37. Вклад кафедри лісової таксації та лісовпорядкування у розвиток лісової науки та практики лісового господарства.
38. Вклад кафедри лісовідновлення та лісорозведення і кафедри біології лісу та мисливствознавства у розвиток лісової науки та практики лісового господарства.
39. Вклад кафедри лісової меліорації та оптимізації лісоаграрних ландшафтів у розвиток лісової науки та практики лісового господарства.
40. Вклад кафедри технології лісогосподарського виробництва у розвиток лісової науки та практики лісового господарства.
41. Основні лісоутворюючі породи України.
42. Площа земельного фонду України та лісистість території.
43. Основними напрямки ведення лісового господарства України.
44. Міністерства і відомства, яким ліси надані в постійне користування.
45. Назвіть лісорослинні зони України.
46. Організаційна структура Державного агентства лісових ресурсів України.
47. Напрямки діяльності виробничого об'єднання „Укрдержліспроет”.

48. Назвіть науково-дослідні установи лісового профілю.
49. Напрямки діяльності Науково-дослідного інституту лісового господарства і агролісомеліорації (УкрНДІЛГА).
50. Напрямки діяльності Поліської агролісомеліоративної науково-дослідної станції.
51. Напрямки діяльності Науково-дослідного інституту гірського лісівництва (УкрНДІГірліс).
52. Назвіть 7 науково-дослідних станцій УкрНДІЛГА.
53. Середньооблікова чисельність штатних працівників у системі Держлісагентства.
54. Назвіть вищі учбові заклади III-IV рівнів акредитації, які готують фахівців спеціалістів вищої кваліфікації для галузі лісового господарства на Україні.
55. Назвіть 8 галузевих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, які здійснюють підготовку молодших спеціалістів .
56. Нові напрямки діяльності Держкомлісгоспу України.
57. Співвідношення між площами штучних та природних лісів на Україні.
58. Складові частини виробничої бази, створеної для реалізації завдань з масштабного лісорозведення
59. Екологічне і економічне значення захисного лісорозведення в Україні.
60. Найбільш пожежонебезпечні області України.
61. Пріоритетним напрямком діяльності лісозахисної служби України.
62. Назвіть різновиди об'єктів природно-заповідного фонду.
63. Сформулюйте основну мету діяльності Міжнародного союзу лісових науково-дослідних організацій (IUFRO).
64. Установи яких держав входять до складу Європейського інституту лісу (EFI).
65. Основні напрямки досліджень дослідної мережі УкрНДІЛГА та УкрНДІГірліс.
66. Напрямки міжнародної діяльності Держкомлісгоспу України.
67. Особливості лісового господарства України, які відрізняють її від інших європейських країн.
68. Основні пріоритети сталого розвитку лісового господарства України.
69. Назвіть кодекси та закони, які входять до складу законодавчо-нормативної бази лісового господарства України.
70. У чому полягає сутність двох етапів реалізації Державної програми “Ліси України” на 2002-2015 роки.
71. Очікувані результати реалізації Державної програми “Ліси України” на 2002-2015 роки.
72. Права і обов'язки лісової охорони.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Метод навчання – взаємопов'язана діяльність викладача та учнів, спрямована на засвоєння учнями системи знань, набуття умінь і навичок, їх виховання і загальний розвиток

Виділяють три групи методів навчання: словесні, наочні, практичні.

Словесні методи навчання:

- лекція – це метод навчання, який передбачає розкриття у словесній формі сутності явищ, наукових понять, процесів, які знаходяться між собою в логічному зв'язку, об'єднані загальною темою. Лекція використовується, як правило, в старших класах і вищих навчальних закладах. Окрім навчальних (академічних) лекцій є публічні. До кожного з видів названих лекцій висуваються певні вимоги щодо їх підготовки і проведення.

Чільне місце в групі словесних методів посідає метод роботи з книгою. Належність його до цієї групи дещо умовна. Учні мають усвідомлювати, що основним джерелом отримання наукової інформації є книга. Тому так важливо навчити учнів методам і прийомам самостійної роботи з нею: читання, переказ, виписування, складання плану, таблиць, схем та ін.

Наочні методи передбачають, передусім, використання демонстрації та ілюстрації.

- демонстрація – це метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їхньому натуральному вигляді, в динаміці.

- ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (фотографії, малюнки, схеми, графіки та ін.).

Практичні методи навчання спрямовані на досягнення завершального етапу процесу пізнання. Вони сприяють формуванню умінь і навичок, логічному завершенню ланки пізнавального процесу стосовно конкретного розділу, теми.

- лабораторна робота передбачає організацію навчальної роботи з використанням спеціального обладнання та за визначеною технологією для отримання нових знань або перевірки певних наукових гіпотез на рівні досліджень.

6. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Основними формами контролю знань студентів є контроль на лекції, на семінарських і практичних заняттях, у позанавчальний час, на консультаціях, заліках і іспитах.

I. Контроль на лекції може проводитись як вибіркоче усне опитування студентів або з застосуванням тестів за раніше викладеним матеріалом, особливо за розділами курсу, які необхідні для зрозуміння теми лекції, що читається, або ж для встановлення ступеня засвоєння матеріалу прочитаної лекції (проводиться за звичай у кінці першої або на початку другої години лекції).

Поточний контроль на лекції покликаний привчити студентів до систематичної проробки пройденого матеріалу і підготовки до майбутньої лекції, встановити ступінь засвоєння теорії, виявити найбільш важкі для сприйняття студентів розділи з наступним роз'ясненням їх. Контроль на лекції не має віднімати багато часу.

За витратами часу на контроль усне опитування поступається контролю, програмованому за карточками.

II. Поточний контроль на практичних, семінарських і лабораторних заняттях проводиться з метою виявлення готовності студентів до занять у таких формах:

1. Письмова (до 45 хв.) контрольна робота.

2. Колоквіум по самостійних розділах теоретичного курсу (темах або модулях).

III. Заліки. З деяких предметів (теоретичні курси, виробнича практика) застосовується диференційований залік з виставленням оцінок за п'ятибальною шкалою. По лекційному курсу або окремих його частинах, які не супроводжуються лабораторними або практичними заняттями, викладач може проводити співбесіди або колоквіум, пропонувати усні або письмові (за білетами) запитання. Викладачеві корисно продивлятися конспект студента. Нерідко студенти ставляться до залікового предмета як до другорядного, малозначного і не приділяють достатньо часу для підготовки до нього. З великих курсів перед заліком корисне проведення колоквіуму.

IV. Іспити. Іспити є підсумковим етапом вивчення усієї дисципліни або її частини і мають за мету перевірку знань студентів по теорії і виявлення навичок застосування отриманих знань при вирішенні практичних завдань, а також навиків самостійної роботи з навчальною і науковою літературою.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

У робочому навчальному плані дисципліни для повного терміну навчання передбачено в одному навчальному семестрі лекцій – 30 годин, практичних – 30 годин та самостійної роботи – 30 годин, що в сумі становить 120 годин (4,0 кредитів ECTS). Після вивчення дисципліни заплановано залік.

Поточний контроль		Рейтинг з навчальної роботи $R_{НР}$	Рейтинг з додаткової роботи $R_{ДР}$	Рейтинг штрафний $R_{ШТР}$	Підсумкова атестація (екзамен)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2					
60-100	60-100	42-70	0-20	0-5	0-30	60-100

Відповідно до положення «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 20.02.2015 р., рейтинг студента з навчальної роботи $R_{НР}$ стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою:

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} \cdot K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ} \cdot K^{(n)}_{ЗМ})}{K_{Дис}} + R_{ДР} - R_{ШТР},$$

де $R^{(1)}_{ЗМ}, \dots, R^{(n)}_{ЗМ}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K^{(1)}_{ЗМ}, \dots, K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{Дис} = K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

$R_{ДР}$ – рейтинг з додаткової роботи;

$R_{ШТР}$ – рейтинг штрафний.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K^{(1)}_{ЗМ} = \dots = K^{(n)}_{ЗМ}$. Тоді вона буде мати вигляд

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ})}{n} + R_{ДР} - R_{ШТР}.$$

Навчальне навантаження студента для їх вивчення та засвоєння складає:

1-й модуль (R_1) – 1,5 кредита (K_1)

2-й модуль (R_2) – 1,5 кредита (K_2)

Критерії оцінки змістових модулів:

R_1 складається з самостійної роботи (написання і захист реферату) та контрольної роботи. Захист реферату оцінюється від 20 до 40 балів. Контрольна робота № 1 оцінюється від 40 до 50 балів. Відвідування лекцій – 0-10 балів.

R_2 складається з самостійної роботи (написання і захист реферату) та контрольної роботи. Захист реферату оцінюється від 20 до 40 балів. Контрольна робота № 2 оцінюється від 40 до 50 балів. Відвідування лекцій – 0-10 балів.

Рейтинг з додаткової роботи $R_{ДР}$ додається до $R_{НР}$ і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але прописані у положенні «Про екзамени та заліки у НУБіП України» та сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний $R_{ШТР}$ не перевищує 5 балів і віднімається від $R_{НР}$. Він

визначається лектором і вводить рішення кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

2. Згідно із зазначеним Положенням *підготовка і захист курсового проекту (роботи)* оцінюється за 100 бальною шкалою і далі переводиться в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

Для допуску до атестації студенту необхідно набрати з навчальної роботи не менше 60% з кожного змістового модуля, а загалом не менше, ніж 42 бали з навчальної роботи.

Реальний рейтинг з дисципліни $R_{\text{дис}}$. Визначається за формулою:

$$R_{\text{дис}} = R_{\text{пр}} + R_{\text{ат}}$$

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Основи фахової підготовки. Методичні вказівки до написання реферату для студентів з напрямку 6.090103 – «Лісове і садово-паркове господарство» освітньо-кваліфікаційного рівня – «Бакалавр». Київ : Видавничий центр НУБіП України, 2020. 22 с.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

2. Генсірук С.А., Фурдичко О.І., Бондар В.С. Історія лісівництва в Україні. Львів: Світ, 1995. 424 с.
3. Генсірук С.А. Ліси України. Київ : Наукова думка, 1992. 408 с.
4. Свириденко В.Є. Основи фахової підготовки. Короткий історичний нарис про лісогосподарський факультет Навчально-наукового інституту лісового і садово-паркового господарства для студентів спеціальності 6.130401 – „Лісове господарство”. Київ : НАУ, 2004. 35 с.
5. Токарева О. В., Лакида П. І. Основи фахової підготовки. Навчальний посібник. Київ : ФОП Ямчинський О. В., 2020. 160 с.

Допоміжна

5. Байтала В. Д. Лісівничі перехрестя. Харків : Прапор, 2005. 168 с.
6. Выдающиеся деятели отечественного лесоводства. Вып. Москва–Ленинград : Гослесбумиздат, 1950. 172 с.
7. Діденко В. В. Нарис з історії Національного аграрного університету: До 110-річчя від дня заснування. 2-ге вид., випр. і доп. Київ : Аграрна наука, 2008. 232 с.
8. Лісове господарство України. Київ : Державний комітет лісового господарства України, 2003. 24 с.
9. Лісогосподарський факультет (1840-2000). Київ : УХЛ-Прес, 1998. 23 с.
10. Маурер В.М. Уклін доземний вчителям. Київ, 2017. 214 с.
11. Мельничук Д. О., Сердюк А. Г., Рябченко В. І. Національний аграрний університет (1840–2000) Київ : УХЛ-Прес, 1998. 112 с.
12. Морозов Г.Ф. Основные учения о лесе. Симферополь : Свет. 1920. 137 с.
13. Морозов Г.Ф. Учение о лесе. Москва : Лесная пром-сть, 1970. 458 с.

14. Національний аграрний університет (1898-1998) / Мельничук Д.О. та ін. Київ : УХЛ-Прес, 1998. 112 с.
15. Приходько П.Т. Тропой науки. Изд. третье, перероб. Москва : Знание, 1969. 120 с.
16. Свириденко В. Є. Кузня лісогосподарських кадрів. Київ : Арістей, 2005. 128 с.
17. Редько Г.И. К История лесного хозяйства России. Ленинград : ЛТА, 1981. 84 с.
18. Страхов В.В., Писаренко А.И., Борисов В.А. Глобализация лесного хозяйства. Москва : ВНИИЦ лесресурс, 2002. 400 с.
19. Українська енциклопедія лісівництва (гол. ред. Генсірук С.І.). Львів : НАН України, 1999. Том 1. 463 с.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

20. Видатні випускники – діячі науки, освіти та виробництва. *Навчально-науковий інститут лісового і садово-паркового господарства*. URL: <https://nubip.edu.ua/node/1067/11> (дата звернення: 20.02.2021).
21. Державне агенство лісових ресурсів України. URL: <http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/index> (дата звернення: 20.02.2021).
22. Жизнеописание выдающихся деятелей лесного хозяйства России. *Лесопитомник лесное* : веб-сайт. URL: <http://www.lesnyk.ru/deyately.html> (дата звернення: 20.02.2021).
23. История лесоводства. Русские лесоводы. *Русский лес. Полнотекстовая электронная библиотека*. URL: <http://www.booksite.ru/rusles/20.html> (дата звернення: 20.02.2021).
24. Історія університету. *Національний університет біоресурсів і природокористування України*. URL: <http://www.nubip.edu.ua/about/history> (дата звернення: 20.02.2021).
25. Положення про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України : наказ ректора НУБіП від 20.02.2015 р. № 6. URL : http://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/pologennya_ekz_zal.pdf (дата звернення: 20.02.2021).
26. Положення про організацію освітнього процесу в національному університеті біоресурсів і природокористування України наказ ректора НУБіП від 27.03.2015 р. № 7. URL : http://nubip.edu.ua/sites/default/files/u34/Pro_organization_navch_proces%2B.pdf (дата звернення: 20.02.2021).
27. Положення про студентське самоврядування : затверджено конференцією студентів університету. URL : https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u142/polozhennya_pro_so_nubip_ukrayini.pdf (дата звернення: 20.02.2021).
28. Правила внутрішнього розпорядку Національного аграрного університету : затверджено ректором НУБіП України від 20.02.2015 р. № 1. URL : https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/pravila_rozporyadku.pdf (дата звернення: 20.02.2020).
29. Про вищу освіту : Закон України 18 бер. 2020 р. № 1557. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 20.02.2021).
30. Про затвердження Правил охорони праці для працівників лісового господарства та лісової промисловості. Державний комітет України з нагляду за охороною праці. Наказ затверджений 27.11.2007 № z1084-05. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1084-05> (дата звернення: 20.02.2021).
31. Статут Національного університету біоресурсів і природокористування України. *Офіційні документи*. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u18/statut_nubip_ukrayini.pdf (дата звернення: 20.02.2021).

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС <u>Бакалавр</u>	Кафедра <u>лісівництва</u> 2021-2022 навч. рік	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № <u>1</u> з дисципліни основи фахової підготовки	Затверджую Зав. кафедри (підпис) доц. Пузріна Н.В. 2021_р.
спеціальність <u>лісове господарство</u>			

А). Тестові завдання різних типів

1. Який законодавчий документ є основним у сфері ведення лісового господарства в Україні?

1	«Земельний кодекс України»
2	«Лісовий кодекс України»
3	«Водний кодекс України»
4	всі вище перераховані

(у бланку вкажіть номер вірної відповіді)

2. Вкажіть фактичну та оптимальну лісистість території України

1	32 %
2	20 %
3	18 %
4	15,7 %
5	26,8

(у бланку вкажіть номери 2 вірних відповідей)

3. Наведіть характеристику для вказаних видів каталогів:

А. Алфавітний	1 бібліотечний каталог у машиночитаній формі, що працює в реальному режимі часу і наданий в розпорядження користувачів
Б. Систематичний	2. бібліографічні записи розташовуються за абеткою предметних рубрик
В. Предметний	3. бібліографічні записи розташовуються по галузях знання у відповідності з певною системою бібліотечно-бібліографічної класифікації
Г. Електронний	4. бібліографічні записи розташовуються в алфавітному порядку прізвищ індивідуальних авторів, найменувань колективних авторів або заголовків документів

4. Яке слово пропущено у реченні?

Класифікація інформації, що використовується для систематизації наукових, літературних, періодичних та мистецьких видань, а також різних видів документів й організації картотек називається.....	(у бланку подати аббревіатурою)
---	---------------------------------

5. Якому міністерству чи відомству належить найбільша частина (68 %) земель лісового фонду України?

1	Міністерство оборони України
2	Міністерство екології та природних ресурсів України
3	Міністерство аграрної політики та продовольства України
4	Державне агентство лісових ресурсів України
5	Державне агентство земельних ресурсів України

(у бланку вкажіть номер вірної відповіді)

Б). Екзаменаційні запитання

- Права та обов'язки студента вузу.
- Розвиток лісівницької науки в XVIII-XIX століттях.

_____ (Токарева О.В.)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС <u>Бакалавр</u> спеціальність <u>лісове господарство</u>	Кафедра <u>лісівництва</u> 2021-2022 навч. рік	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № <u>2</u> з дисципліни <u>основи фахової підготовки</u>	Затверджую Зав. кафедри (підпис) доц. Пузріна Н.В. 2021_р.

А). Тестові завдання різних типів

1. Вкажіть послідовно які назви мав НУБіП починаючи від створення?

1	Українська сільськогосподарська академія
2	Київський сільськогосподарський інститут
3	Український державний аграрний університет
4	Національний університет біоресурсів і природокористування
5	Національний аграрний університет

(у бланку вкажіть послідовно номери)

2. Якою має бути температура в приміщенні?

1	22°C
2	18-20°C
3	Не менше 16°C
4	Не більше 24°C

(у бланку вкажіть номер вірної відповіді)

3. Які області України є найбільш пожежонебезпечними?

1	Луганська
2	Вінницька
3	Херсонська
4	Київська
5	Донецька
6	Хмельницька
7	Дніпропетровська
8	Житомирська

(у бланку відповідей впишіть номери 4 вірних відповідей)

4. Які деревні породи переважають у лісових насадженнях України (за площею)?

1	Береза
2	Сосна
3	Ялина
4	Дуб
5	Бук

(у бланку впишіть номери 2 вірних відповідей)

5. Скільки необхідно спати дорослій людині на добу?

1	7-8 год.
2	6-7 год.
3	10 год.

(у бланку вкажіть номер вірної відповіді)

Б). Екзаменаційні запитання

- Основні лісоутворюючі породи України. Площа земельного фонду України та лісистість території. Основними напрями ведення лісового господарства України.
- Які форми навчальної роботи передбачені учбовим планом спеціальності 205 - Лісове господарство.

(Токарева О.В.)